

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 154. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359342928/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

winckelmanske Kunstanskuelse. Enhver, der er hjemme i Goethe's Levned, véd, hvilken uhyre Indflydelse disse to Tvillingaander, Winckelmann og Lessing, havde paa hans kunstneriske Opdragelse, og for første Gang bryder den nye Opfattelse af Antiken, storartet og genial som den er, ud i Goethe's lille sprudlende Mesterværk: *Götter, Helden und Wieland*. Jeg anfører eksempelvis nogle Repliker; Wielands Skygge staar med Nathuen paa og er lige bleven slaat flad i Ordstriden med Admet og Alceste, da Hercules træder op.

H. Hvor er Wieland?

A. Der staar han.

H. Han, naa, han er lille nok; saadan havde jeg netop forestillet mig ham. Er I den Mand, som altid fører Hercules i Munden?

W. (vigende tilbage). Jeg har Intet at gøre med Jer, Kolos.

H. Hvad nu, bliv kun!

W. Jeg formodede, at Hercules var en statelig Mand af Middelstørrelse.

H. Af Middelstørrelse, jeg?

W. Naar I er Hercules, saa er det ikke Jer, jeg har ment.

H. Det er mit Navn, og deraf er jeg stolt. Jeg véd vel, at naar et Tossehoved ikke kan finde nogen passende Bjørn eller Grif til at holde Skjoldet paa sit Skilt, saa tager han en Hercules dertil. Jeg ser nok, at min Guddom aldrig har vist sig for dig i Drømme.

W. Jeg tilstaar, at det er den første Drøm af den Art, som jeg har.

H. Saa gaa i dig selv og bed Guderne tilgive dig dine Noter til Homer, hvor vi forekommer dig for store. Det tror jeg, for store.

W. I Sandhed, I er uhyre store. Jeg havde aldrig forestilt mig saadant Noget.

H. Hvad kan jeg for, at Han har saadan en trangbrystig Indbildningskraft. Hvad er det da for en Hercules, om hvilken Han snakker saameget, og hvad kæmper han for? For Dyden? Hvoriledes lyder Valgsproget? Har du set Dyden, Wieland? Jeg har dog set mig saa temmelig om i Verden, og mig er aldrig saadant Noget mødt.

W. Dyden, for hvilken min Hercules gør Alt, vover Alt, den kender I ikke.

H. Dyd! Jeg har for første Gang hørt det Ord henede af et Par flove Karle, der ikke kunde forklare mig det.

W. Dertil er jeg ligesaa lidt i Stand. Dog lad os ikke spille Ord derpaa. Jeg vilde ønske, I havde læst mine Digte, saa vilde I finde, at jeg i Grunden slet ikke bryder mig videre om Dyden. Den er en tveetydig Ting.

H. En Uting er den som al Fantasi, der ikke kan bestaa med Verdens Gang. Jeres Dyd forekommer mig som en Centaur. Saalænge den travrer omkring for Jeres Indbildning, hvor herlig er den da ikke, hvor kraftig, og naar Billedhuggeren udfører Jer den, hvilken overmenneskelig Form viser sig da ikke! — Men skær den op og I finder 4 Lunger